

Jakie uprawnienia ma prokurent reprezentujący przedsiębiorcę?

Prokura jest pełnomocnictwem udzielonym przez przedsiębiorcę, którego zakres jest bardzo szeroki i wynika bezpośrednio z przepisów. Udzielając prokury należy pamiętać, że nie można ograniczyć jej zakresu ze skutkiem wobec osób trzecich.

Prokura jest szczególnym rodzajem pełnomocnictwa udzielanego w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej. Może ustanowić ją tylko przedsiębiorca podlegający obowiązkowi wpisu do rejestru przedsiębiorców. Zakres prokury wynika bezpośrednio z przepisów kodeksu cywilnego i jest bardzo szeroki. Obejmuje bowiem umocowanie do dokonywania praktycznie wszelkich czynności związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa. W ich zakres wchodzi czynności sądowe, polegające na reprezentowaniu przedsiębiorcy przed sądami oraz organami administracji publicznej oraz pozasądowe, które polegają na zawieraniu i rozwiązywaniu umów w imieniu przedsiębiorcy, w tym także umów o pracę.

Od tak szerokiego zakresu umocowania prokurenta kodeks cywilny przewiduje jednak wyjątki. Prokura nie uprawnia mianowicie do zbycia przedsiębiorstwa, oddania przedsiębiorstwa do czasowego korzystania (np. użytkowania) oraz zbywania i obciążania nieruchomości przedsiębiorcy. Do powyższych czynności wymagane jest pełnomocnictwo szczególne.

Wyżej wskazane ustawowe wyjątki to jednak jedyne ograniczenia. Bowiem sam przedsiębiorca ustanawiający prokurenta nie może ograniczyć zakresu prokury ze skutkiem wobec osób trzecich. Oznacza to, że zastrzeżenie o ograniczeniu prokury w umowie między przedsiębiorcą a prokurentem będzie skuteczne tylko w stosunkach wewnętrznych między tymi podmiotami. Czynność dokonana przez prokurenta pomimo ograniczeń będzie zatem ważna, nawet w stosunku do osób trzecich, które wiedziały o tych ograniczeniach. Jednak prokurent będzie ponosił za takie działania odpowiedzialność wobec przedsiębiorcy. Ponadto takie zachowanie może stanowić podstawę odwołania prokury.

Jedyną sytuacją dopuszczającą możliwość ograniczenia prokury ze skutkiem wobec osób trzecich jest ustanowienie tzw. prokury oddziałowej. W tym przypadku zakres umocowania prokurenta może zostać ograniczony do prowadzenia spraw związanych z jednym z oddziałów przedsiębiorstwa.

Tak szeroki zakres uprawnień prokurenta oraz ustawowy zakaz ograniczania go powoduje, że kontrahenci przedsiębiorcy, w imieniu którego działa prokurent nie mają obowiązku sprawdzania żadnych dokumentów, z których wynikałyby kompetencje prokurenta. Wystarczające będzie zapoznanie się z danymi zawartymi w Krajowym Rejestrze Sądowym. Dla mocodawcy zaś oznacza to, że skutków prawnych wobec osób trzecich nie wywołują ograniczenia wynikające zarówno z jednostronnego oświadczenia, jak i z umowy. Co prawda naruszenie przez prokurenta ograniczeń wewnętrznych będzie skutkowało jego odpowiedzialnością wobec przedsiębiorcy, jednak nie wpłynie to na ważność czynności

dokonanej w imieniu przedsiębiorcy. Dlatego warto pamiętać o tym, że uprawnienia prokurenta są praktycznie nieograniczone i zachować ostrożność wybierając osobę do pełnienia tej funkcji.

Magdalena Aksamit – Królewicz
Kancelaria Prawna ARKANA

Artykuł dostępny na **biznes.pl** oraz w dziale **Porady**